

Correctievoorschrift VWO

2015

tijdvak 1

Fries

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Inzenden scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o.

Voorts heeft het College voor Toetsen en Examens op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet College voor toetsen en examens de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommitteerde toekomen.

- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.
- 4 De examiner en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examiner en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examiner. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommiteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Toetsen en Examens van toepassing:

- 1 De examiner vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examiner en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;

- 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Toetsen en Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.
- NB1 Het College voor Toetsen en Examens heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift.
- NB2 Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.
Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten.
Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht.
Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

NB3 Als het College voor Toetsen en Examens vaststelt dat een centraal examen een onvolkomenheid bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift. Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk nadat de onvolkomenheid is vastgesteld via Examenblad.nl verstuurd aan de examensecretarissen.

Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In die gevallen vermeldt de aanvulling:

NB

Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.

Een onvolkomenheid kan ook op een tijdstip geconstateerd worden dat een aanvulling op het correctievoorschrift te laat zou komen.

In dat geval houdt het College voor Toetsen en Examens bij de vaststelling van de N-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen kunnen maximaal 48 scorepunten worden behaald.

Voor dit examen zijn de volgende vakspecifieke regels vastgesteld:

1 *Tekst met vragen*

1.1 Bij de beoordeling van antwoorden op open vragen worden, gelet op de aard van de opgaven, geen punten afgetrokken voor spelfouten. Voor idiomatische en grammaticale oneffenheden geldt hetzelfde, tenzij het antwoord er minder juist of zelfs fout door wordt.

1.2 Voor alle open vragen met een maximum aantal woorden geldt: indien een kandidaat een vraag herhaalt alvorens hij/zij tot een antwoord komt, worden de woorden tot aan het eigenlijke antwoord (conform het beoordelingsmodel) niet meegeteld.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Tekst 1 Is elk wetenschappelijk onderzoek wetenschappelijk?

1 A

Vraag	Antwoord	Scores
2	<p>maximumscore 1</p> <p>De kern van een goed antwoord is: Omdat dat ûndersyk net foldocht oan (Piersma syn) kritearia foar (wittenskiplik) ûndersyk. of Omdat it gjin wittenskiplik ferantwurde ûndersyk is.</p> <p><i>Opmerking</i> <i>Wanneer het antwoord uit meer dan 18 woorden bestaat, geen scorepunt toekennen.</i></p>	
3	A	
4	<p>maximumscore 1</p> <p>De kern van een goed antwoord is: dat it net altyd noflik is om (dizze) krityk te hearren/krijen</p>	
5	<p>maximumscore 3</p> <p>Het goede antwoord bestaat uit drie van de volgende kenmerken:</p> <ul style="list-style-type: none"> – it leverjen fan krityk (alineea 4) / peer review (alineea 4) – sykjen om alternative ferklearringen (alineea 4) – publikaasje yn in faktydskrift (alineea 5) – it stribjen nei iepenheid en earlikheid (alineea 5) <p>per juist kenmerk</p>	1
6	A	
7	<p>maximumscore 1</p> <p>De kern van een goed antwoord is: Omdat de media dêrmei deselde rol spylje as de krityske kollega's. of Omdat de media dêrmei (ek) 'peer review' útfiere. of Omdat de media harren kritysk opstelle (oer de resultaten fan ûndersyk).</p>	
8	<p>maximumscore 1</p> <p>"By eintsjebeslút giet it om wurk dat de toets fan de krityk trochstean kin." (r. 62-64)</p> <p><i>Opmerking</i> <i>Goed gerekend mag ook worden: "Dat wol ... en redenaasjes." (r. 65-67).</i></p>	

Vraag	Antwoord	Scores
9	maximumscore 1 De kern van een goed antwoord is: It hoege gjin fêststeande wierheden te wêzen (, mar konklúzjes/útkomsten fan wittenskiplik ûndersyk dy't hieltyd op 'e nij besjoen wurde (moatte)).	
10	maximumscore 2 <ul style="list-style-type: none"> • de oanhâldende krytyk fan belangegroepen / druk fan skeptisy • en leauwige ûndersikers 	1 1
11	maximumscore 2 <ul style="list-style-type: none"> • De belangegroepen/skeptisy komme yn ferhef tsjin it idee dat wysels debet binne oan de klimaatferoaringen (dy't ús bedriigje) • De leauwige ûndersikers bewoare dat de evolúsjeteory hieten befettet 	1 1
12	maximumscore 1 de útoefeners fan de (echte) wittenskip / de (echte) wittenskippers	
13	B	
14	maximumscore 2 De kern van een goed antwoord is: <ul style="list-style-type: none"> • Nee, • want der wurdt ek ûndersyk publisearre dat net neffens de regels fan de wittenskip útfierd wurdt / dat net kritysk besjoen is troch kollega-wittenskippers 	1 1
<p><i>Opmerking</i> <i>Wanneer het antwoord uit meer dan 23 woorden bestaat, 1 scorepunt in mindering brengen.</i></p>		

Tekst 2 Wy binne net safolle fierder

- 15 **maximumscore 2**
De kern van een goed antwoord is:
- De man komt foar de frou wat oplieding oangiet
 - De man komt foar de frou wat betelle wurk / bydrage oan de arbeidsmerk oangiet
- 16 **maximumscore 1**
Famkes/froulju hawwe it rjocht om nei it heger ûnderwiis ta te gean foar kennis en/of in karriêre.
- Opmerking*
Wanneer het antwoord enkel betrekking heeft op recht op hoger onderwijs, zonder doel te benoemen, geen scorepunt toekennen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

17 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:

Eins jout de besteande situaasje (as húsfrou) in gefoel fan ûnfrede.
of

De frou is net tefreden mei de besteande situaasje (as húsfrou).

18 maximumscore 1

De kern van een goed antwoord is:

ferlet fan kennis / karriêre

of

langst nei mear ferfolging yn har libben

19 maximumscore 1

Beide fine se tagong fan froulju ta it heger ûnderwiis (en ta de arbeidsmerk) wichtich.

Opmerking

Wanneer het antwoord uit meer dan 23 woorden bestaat, 1 scorepunt in mindering brengen.

20 maximumscore 3

1963	no
Nei it heger ûnderwiis om in partner te finen	Nei it heger ûnderwiis foar kennis of in (lykweardige) baan
Sa gau/jong mooglik trouwe	Letter trouwe
Sa gau/jong mooglik bern krije	Letter bern krije
Safolle mooglik bern krije	Minder bern krije
<i>Berop húsfrou</i>	<i>Minder froulju dy't inkeld húsfrou binne</i>

Opmerking

De ingevulde antwoorden hoeven niet letterlijk overeen te komen met wat hierboven in het schema staat, maar moeten in de kern wel gelijk zijn.

indien vier tegenstellingen goed	3
indien drie tegenstellingen goed	2
indien twee tegenstellingen goed	1
indien minder dan twee tegenstellingen goed	0

21 C

22 D

Vraag	Antwoord	Scores
23	maximumscore 2 <ul style="list-style-type: none"> • Untkennend, • want fanwege faak lytsere banen sit in (serieuze) karriêre-opbou der net yn 	1 1
24	B	
25	maximumscore 3 De kern van het antwoord bestaat uit drie voorbeelden met de volgende strekking: <ul style="list-style-type: none"> • Froulju fertsjinje noch hieltyd minder as manlju • By sollisitaasje-prosedueren wurde froulju konsekwint as minder goed beoardiele (troch de kommisje) • Yn de top fan organisaasjes wurdt mar in tige beheind tal funksjes troch froulju beset 	1 1 1
26	maximumscore 1 subtile diskriminaasje (r. 90 / r. 98)	
27	maximumscore 1 De kern van het goede antwoord is: It ferskil wurdt út in bepaald tekoart ferklearre. of Freud en Swaab ferklearje it ferskil allebeide as oanberne.	
28	maximumscore 2 De kern van het goede antwoord is: <ul style="list-style-type: none"> • Freud ferklearret it as in gefolch fan penisoergeunst / it missen fan in essinsjeel ûnderdiel • Swaab ferklearret it as in gefolch fan (it effekt fan) in testosteron-tekoart / hormonale ferskillen (op de ûntwikkeling fan de harsens) 	1 1
29	maximumscore 1 “In frou ... plak minske.” (r. 223-225) <i>Opmerking</i> <i>Ook goed gerekend mag worden: “Mar it ... tear, moai.” (r. 228-232)</i>	
30	maximumscore 2 De kern van het goede antwoord is: <ul style="list-style-type: none"> • Eartiids hold in frou mei har karriêre op as sy man en bern hawwe woe, • no sil in frou, (as sy net tefolle misse wol fan it gesinslibben,) earder yn dieltiid fierder wurkje as har earste bern komt 	1 1

Vraag	Antwoord	Scores
31	maximumscore 1 alinea 3	
32	maximumscore 1 alinea 5	
33	maximumscore 1 alinea 8	
34	B	
35	B	

5 Inzenden scores

Verwerk de scores van alle kandidaten per examinerator in het programma WOLF.
Zend de gegevens uiterlijk op 2 juni mei naar Cito.

De normering in het tweede tijdvak wordt mede gebaseerd op door kandidaten behaalde scores. Als het tweede tijdvak op uw school wordt afgenomen, zend dan ook van uw tweede-tijdvak-kandidaten de deelscores in met behulp van het programma WOLF.

6 Bronvermeldingen

tekst 1	naar: Nico Hylkema, Leeuwarder Courant, 16 maart 2013
tekst 2	naar: Asha ten Broeke, Trouw, 25 mei 2013